

Trích Kinh thập thiện:

而心無色。不可見取。但是虛妄。諸法集起。畢竟無主。無我我所。雖各隨業。所現不同。而實於中。無有作者。故一切法。皆不思議。*“Nhi tâm vô sắc, bất khả kiến thủ, dân thị hư vọng, chư pháp tập khởi, tất cánh vô chủ, vô ngã ngã sở, tuy các tùy nghiệp, sở hiện bất đồng, nhi thực ư trung, vô hữu tác giả. Cố nhất thiết pháp, giai bất tư nghị”*.

Mà **Tâm** thì không có hình sắc nên chẳng thể thấy được, không thể nắm bắt được. Nó chỉ là do các pháp hư vọng hợp lại mà khởi hiện, suy cho cùng là không có chủ thể, không có ta và cũng không có cái của ta. Tuy chúng sinh đều theo nghiệp lực riêng của mình, mà hiện ra các hình sắc, chủng loại, cảnh giới khác nhau, nhưng trên thực tế, trong tương duyên khởi của các pháp, lại không có người nào tạo lập ra cả. Tất cả là đương thể tức không, không thể có được, cho nên mới nói là tất cả các pháp không thể nghĩ bàn.

Chú giải:

Duyên khởi tính không: Các pháp đều do nhân duyên mà sinh ra (duyên khởi), liên quan mật thiết với nhau (cái này có nên cái kia có), nương vào nhau mà tồn tại nên không có thực thể cố định (cái này diệt thì cái kia diệt). Các pháp do duyên khởi nên ta nói các pháp có Tính Không. Vì duyên khởi tính không nên ta còn nói các pháp là hư vọng, không thật, như mộng, như huyễn.

Đương thể tức không: Ngay trong bản thân các pháp đã mang tính chất không.